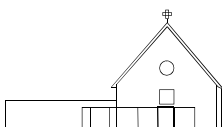

JOHANNESBREVEN

INNEHÅLL

Bakgrundsstudium	2
Löpande kommentar till 1Joh	5
Sammanfattning av 1Joh	10
Bakgrund till 2Joh och 3Joh	11
Löpande kommentar till 2Joh	12
Löpande kommentar till 3Joh	13

BAKGRUND TILL JOHANNES FÖRSTA BREV (1Joh)

(2008, reviderad 2015)

FÖRFATTARE

Författaren är inte omnämnd men flera tidiga källor bland kyrkofäderna pekar ut aposteln Johannes. Stilen och uttryckssättet liknar Johannesevangeliet.

Författaren av 1Joh utger sig för att vara ett ögonvittne till Jesus (1:1-4), som kände till Jesu liv (2:5-6). Författaren talar på flera ställen med stor auktoritet, som en apostel skulle ha gjort.

DATERING

Brevet är svårt att datera men återigen har flera kyrkofäder lämnat sitt bidrag. Brevet borde vara skrivet ganska sent (ca: 85 e Kr) eftersom man kan se tydliga spår av tidig gnosticism som Johannes bemöter på ett kraftfullt sätt.

MOTTAGARE

Helt klart var 1Joh skrivit till troende (2:12-14, 3:1, 5:13). Däremot vet man inte var de levde. Men eftersom Johannes enligt den kristna traditionen var verksam i Efesus i Mindre Asien under sista delen av sitt liv (ca: 70-100 e Kr) kan man anta att brevet i första hand var riktat till församlingarna i det området, precis som Uppenbarelseboken.

GNOSTICISM ELLER DOKETISM

Vi möter tidig gnosticism i NT. Ordet "gnosis" betyder kunskap och gnostikerna påstod att de hade en högre, mystisk, andlig kunskap som vanliga människor inte kunde förstå. De påstod att de fick sin höga "gnosis" via visioner och uppenbarelser som de sade kom från Gud. Med denna högre, mystiska kunskap försökte de ta över den kristna församlingen.

Gnostiker gjorde en sammanblandning av hellenism (grekiskt tänkande) och kristendom. De trodde på ljusets och mörkrets rike, där allt det andliga, t.ex. människans själ och ande, tillhörde ljusets rike, medan materian och t.ex. människans kropp, tillhörde mörkrets rike. Ljusets värld, skapades av en god Gud (Den onämnbare Fadern) medan mörkrets värld och materian skapades av en ond Gud (Demiurgen). Människans själ var därför fångad i den onda materiella kroppen. De lärde att Gud bara skulle frälsa människans instängda och fångade själ och ge själen ljus och rätt "gnosis", så att själen därigenom blev befriad från kroppen och slutligt förenad med Gud.

Man talade om emanationer eller utflöden från Gud. Dessa var väsen som inledningsvis liknade Gud. Varje emanation gav sedan upphov till nya

emanationer tills man kom så långt från Gud att de sista emanationerna inte alls liknade Gud, en sådan var Demiurgen som skapade den onda materian. Man namngav emanationerna och hade utvecklade läror om varje emanation som slutade i ändlösa spekulationer och myter (gudasagor) kring deras släktregister (1Tim 1:3-7).

Människan Jesus

Gnosticism kallades även för "dokeism" som betyder att "synas som, verka som" d.v.s. något skenbart. Detta ledde till den villoläran att Jesus inte var sann människa med en verklig fysisk kropp som vi, utan att han hade en sorts andlig skenbar kropp. Det är därför som Johannes betonar att Jesus var sann människa: "Så känner ni igen Guds Ande: varje ande som bekänner att Jesus är Kristus som kommit i köttet, den är från Gud, och varje ande som inte bekänner Jesus, den är inte från Gud. Detta är Antikrists ande, som ni har hört skulle komma och som redan nu finns i världen." (1Joh 4:2-3). Jesus lidande och död på korset blev för gnostikerna en meningslös låtsasdöd, som man förnekade betydelsen av. Gnostikerna tyckte om Jesus dop (vattnet) och Anden som kommer över Kristus. Men Johannes betonade att även blodet var viktigt d.v.s. Jesus verkliga död: "Han är den som kom genom vatten och blod, Jesus Kristus: inte bara genom vattnet, utan genom vattnet och blodet. Och Anden är den som vittnar, eftersom Anden är sanningen. Det är tre som vittnar: Anden, vattnet och blodet, och dessa tre är eniga. (1Joh 5:6-8). Eftersom Jesus, enligt gnostikerna, inte hade en verklig kropp förnekade man också Jesus fysiska uppståndelse och därmed den slutliga kroppsliga uppståndelsen för alla troende. Jesus fysiska död och uppståndelse var något som grekerna hade svårt för pga att kroppen ansågs oviktig i jämförelse med själen och anden (1Kor 15:12-19, 2Tim 2:16-19). När Paulus talade om vår uppståndelse så var Jesus uppståndelse urmodellen. Jesus grav var tom. Jesus uppstod i sin kropp till ett oförgämligt odödligt evigt liv.

Basilides

En del gnostiker, t.ex. Basilides som verkade i Alexandria 120-140 e.Kr, förnekade att Jesus över huvudtaget dött på korset. Han lärde: "...När den ofödde onämnbare Fadern likväl såg deras fördärv, sände han sin förstfödde Nous (Sinne, Förstånd) - denne är det som kallas Kristus - för att befria dem som tror på honom från deras makt, som skapat världen. För Arkonternas folk framträdde han emellertid på jorden som människa och gjorde under. Därför led han icke heller utan (det gjorde) en viss Simon från Cyrene, som tvingades att bära korset för honom. Denna blev av okunnighet och villfarelse korsfäst, sedan han förvandlats av Kristus, för att man skulle tro,

att han (Simon) var Jesus. Men Jesus själv tog på sig Simons utseende, stod bredvid och skrattade ut dem (Arkonterna och deras folk). Ty emedan han var en okroppslig kraft och den ofödde Faderns Nous, kunde han efter behag antaga varje gestalt och steg så upp till honom som sänt honom, i det han skrattade ut dem, då han icke kunde fasthållas och var osynlig för alla. Fördenskull är de som vet detta befriade från de världsskapande Arkonterna. Och man behöver icke bekänna den korsfäste, utan den som kom i människogestalt, skenbart korsfäst, kallad Jesus..." (Jesus Till Moder Teresa, Tergel, Verbum, 1973, s 29).

Asketism och hedonism

Resultatet av denna villolära ledde till en obalanserad människosyn där man överbetonade själen och förtryckte kroppen. Denna låga syn på kroppen ledde till två motsatta diken.

1. Asketism: Kroppen var ond och låg, så därför måste kroppens behov kuvas (Kol 2:20-23, 1Tim 4:1-5).
2. Hedonism: Kroppen var oviktig, så även om den troende syndade med sin kropp så var hon ändå syndfri. Man såg inga problem med att leva ut sina lustar (1Joh 2:3-6, 3:4-8, 2Pet 2:1-3, Upp 2:14-16).

Gnosticism och tidig kristen historia

Gnosticismen blev med tiden ett stort problem i kyrkan under de första århundradena. Bibeln och fastställandet av Nya Testamentet blev det avgörande vapnet som till slut gjorde att gnosticismen kunde besegras. Den lära som inte stämde med Guds ord blev en villolära. Den dag den kristna församlingen förlorar sin höga tro på Bibeln som Guds ord kommer alla möjliga läror och tankar att börja florerar i den kristna kyrkan. Vi ser detta problem överallt idag (2Tim 3:10-17).

JOHANNES FÖRSTA BREV – LÖPANDE KOMMENTAR

A. GUDS UPPEBARELSE I JESUS (1:1-4)

1. Gud, alltings ursprung har uppenbarat sig (1:1)
2. Guds Levande Ord uppenbarades (1:1)
3. Guds Eviga Liv uppenbarades (1:2)
4. Gemenskapen mellan ögonvittnena och Gud (1:3-4)

1Joh börjar precis som Bibeln och Johannesevangeliet med ”begynnelsen”. Johannes säger att han är ett vittne som sett, hört och rört vid det skapande Ordet och vid det Eviga Livet som uppenbarats genom Sonen, Jesus Kristus.

1Joh handlar om en gemenskap mellan Gud och vittnena (de första kristna). Den här gemenskapen är något som alla människor inbjuds till. Hela brevet beskriver hur en sådan gemenskap är möjlig och vad som kännetecknar den.

B. GEMENSKAP I LJUSET OCH BLODET (1:3-2:2)

1. Guds natur genomsyrar gemenskapen (1:3-5)
2. Gud är ljus, så vi ska vandra i ljuset (1:5-7)
3. Gemenskapen är baserad på syndabekännelse och Jesu blod (1:7-10)
4. Gemenskap genom Jesus som är både vår försvarare och vår försoning (2:1-2)

Det är Guds natur och egenskaper som bestämmer gemenskapens karaktär och villkor. ”..Gud är ljus och att inget mörker finns i honom.” (1:5). Detta innebär att vi måste vandra i ljuset med honom och varandra för att gemenskapen ska vara möjlig. Att vandra i ljuset innebär här att bekänna sina synder och att älska syskonen (1:9-10, 2:9-11). Vi har löften på förlåtelse och rening genom Jesus blod. Om den onde eller vårt samvete ändå anklagar oss har vi en försvarsadvokat som dessutom själv är försoningen för våra synder (2:1-2).

C. GEMENSKAP I EFTERFÖLJELSE OCH KÄRLEK (2:3-11)

1. Gemenskap i sann efterföljelse (2:3-6)
2. Gemenskap i sann kärlek (2:7-11)

Johannes fortsätter att visa att det är uppenbarelsen av Gud i Jesus Kristus som visar hur vi är kallade att leva i den här

gemenskapen med Gud och varandra. ”Den som säger sig förbli i honom är skyldig att själv leva så som han levde.” (2:6).

D. ALLA I GEMENSKAPEN KÄNNER GUD (2:12-14)

1. Barnen är förlåtna och känner Gud
2. De unga har besekrat den onde och har Guds ord
3. Föräldrarna känner Gud

Gemenskapen har samma kännetecken som i Jeremias profetia om det Nya Förbundet: ”Då skall de inte mer behöva undervisa varandra, ingen sin broder och säga: ’Lär känna HERREN!’ Ty alla skall känna mig från den minste bland dem till den störste, säger HERREN. Ty jag skall förlåta deras missgärningar och deras synder skall jag inte mer komma ihåg.” (Jer 31:34).

E. I GEMENSKAPEN FÅR MAN INTE ÄLSKA VÄRLDEN (2:15-17)

1. Kärlek till ondskan i världen står i motsats till Gud
2. Ondskan i världen kommer inte från Gud
3. Världen och dess efterföljare går mot sin undergång

Johannes talar inte om Guds skapelse här utan om världen som ett begrepp för ondska och begär, där hela världen är i den ondes våld (5:19). Kärlek till ondskan och begären står i direkt motsatsförhållande till kärleken till Gud, den som ska genomsyra själva gemenskapen.

F. I GEMENSKAPEN BEKÄNNER MAN SANNINGEN OM KRISTUS

1. Många antikrister hade redan trätt fram (2:18-21)
2. Antikrists ande förnekar att Jesus är Kristus (2:22)
 - Antikrists ande förnekar Fadern och Sonen (2:22)
 - Antikrists ande förnekar att Jesus är Guds Son (4:14-15)
 - Antikrists ande förnekar att Jesus är sann människa (4:2-3)
3. Antikrists ande förnekar att Jesus är sann Gud (5:20)
4. Förbli i smörjelsen – förbli i Kristus (2:24-27)
 - Förbli i den ursprungliga läran om Jesus Kristus (2:24-25)
 - Stå emot nya läror om Jesus Kristus (2:26)
 - Förbli i smörjelsen (2:27, Jer 31:33-34)

Johannes påstår att många antikrister redan trätt fram och att flera kommit som irrlärare ur den kristna gemenskapen. Det handlar om en undervisning om Jesus Kristus som inte stämmer med hur han uppenbarade sig för apostlarna och därmed Johannes själv (1:1-4). Johannes nämner i sina skrifter ett förnekande av både Jesu gudom och mandom. Att Jesu gudom förnekades av judarna ser vi i Johannesevangeliet. Att man även kunde förneka att Jesus var sann människa har att göra med gnosticismen som började influera församlingen redan under andra delen av första århundradet (se bakgrundsstudiet). När Johannes säger att de ska förbli i smörjelsen och inte behöver någon som undervisar dem så syftar det i sammanhanget på att de ska förbli i den ursprungliga läran om Jesus Kristus. Det är den lära som förmedlats av apostlarna och som motsäger den gnostiska läran om Jesus, "antikrists ande".

G. I GEMENSKAPEN LEVER MAN SOM JESUS LEVDE (2:28-3:10)

1. Vi är kallade till rättfärdighet såsom Jesus Kristus är rättfärdig
2. Vi är kallade till renhet såsom Jesus Kristus är ren
3. Klarar vi av att möta Jesus Kristus när han kommer?

Återigen så ser vi att gemenskapen genomsyras av Herrens egenskaper och att dessa blir målet för den troende att uppnå i Andens kraft. Detta mål förstärks av löftet att vi ska få se honom sådan han är när han återvänder och då ska vi slutligt bli lika honom. Det är inte så att vi ska bli små gudar utan vi ska på ett fullkomligt sätt bli sanna människor, skapade till Guds avbild. Johannes undervisning står i motsats till gnostikernas lära om att synd med kroppen var oviktig. Han visar de troende att de kan veta vilka som är Guds barn och vilka som är djävulens. Det handlar om viljan att leva rent och att omvända sig från synd (2:29, 3:7, 3:10, 1:9-10).

H. I GEMENSKAPEN LEVER MAN I GUDS KÄRLEK (3:11-4:21)

1. Gud är kärlek (4:7-8)
2. Guds kärlek är uppenbarad i Kristus (4:9-11)
3. Guds barn älskar som Gud älskar
 - Kärlek i motsats till hat (3:11-15)
 - Handling i motsats till ord (3:16-18)
 - Kärlek i relation till domen (4:16-18)
 - Kärlek i relation till syskonen (4:19-21)

Johannes fortsätter på huvudtemat att Gud och hans egenskaper genomsyrar den kristna gemenskapen. Gud är kärlek. Hans kärlek är uppenbarad i Jesus Kristus. Den kärleken ska visa sig i gemenskapen på många olika sätt. I 1Joh är det genomgående "agape", Guds självutgivande kärlek som förväntas av den troende, den kärlek som den helige Ande producerar i oss.

I. I GEMENSKAPEN BESEGRAS VÄRLDEN (5:1-21)

1. Det är svårt att besegra världen pga den onde (2:15-17, 5:19)
2. Den som tror på Jesus kan besegra världen (5:1-5, 4:4)
3. Jesus Guds Son har besekrat världen (5:6-10, Joh 16:33)
 - Vattnet (dopet) vittnar att Jesus är Guds Son (5:20, Luk 3:21-22)
 - Blodet vittnar att Jesus är sann människa och vår försoning (1:7)
 - Anden vittnar inom oss (2:20, 27, 3:24, 4:13)
4. Sonen är det eviga livet i oss (5:11-13, 1:1-4, 5:20)

Världen är en fiende som vi inte kan besegra i oss själva eftersom hela världen är i den ondes våld (5:19). Men Jesus har besekrat världen. Han som är sann Gud och sann människa. Han som offrade sitt liv för vår synd. Genom tron på honom har vi evigt liv och en fullständig seger över världen, som ju i stället kommer att gå under (2:17). "Och detta är vittnesbördet: Gud har gett oss evigt liv, och det livet är i hans Son. Den som har Sonen har livet. Den som inte har Guds Son har inte livet. Detta skriver jag till er för att ni ska veta att ni har evigt liv, ni som tror på Guds Sons namn." (5:11-13).

J. SAMMANFATTANDE TANKAR (5:14-21)

1. I gemenskapen ber vi för varandra (5:14-17)
 - Löfte om bönesvar (5:14-15, 3:21-23)
 - Förbön för våra syskon i tron (5:16-17)
2. Gud bevarar den troende (5:18, 1:7-10)
3. Vi tillhör Gud och känner Gud (5:19-21)
 - Jesus Kristus är sann Gud (5:20, 1:1-2)
 - Akta er för avgudar (5:21)

Johannes bekräftar att vi har starka löften på bönesvar samtidigt som han betonar villkoren att be enligt Guds vilja (5:14) och att leva som Gud vill (3:22). Man kan undra vad det innebär att man ska be för varandras problem med synd men inte för sådan synd som är till döds (5:16-17). Troligen menar

Johannes att man frimodigt kan be för varandras svagheter och brister men om det rör sig om allvarlig synd så måste personen själv ta itu med synden inför Herren.

Johannes säger något som kan missförstås "Vi vet att ingen som är född av Gud syndar. Han (Kristus) som är född av Gud bevarar honom så att den onde inte kan röra honom." (5:18). Eftersom Johannes betonar i första kapitlet att vi alla är syndare som behöver bekänna vår synd så måste detta innebära att den som är född av Gud inte lever i synd utan istället omvänder sig och bekänner den.

När vi kopplar ihop första och sista delen av brevet får vi en stark undervisning om Jesu gudom. Eftersom Jesus är det eviga livet personifierat (1:2) syftar "den sanne Guden" på honom i (5:20) "Men vi vet att Guds Son har kommit och gett oss förstånd så att vi känner den Sanne, och vi är i den Sanne, i hans Son Jesus Kristus. Han är den sanne Guden och det eviga livet." (5:20).

Sammanfattning av Johannes första brev

Johannes bemöter en tidig gnosticism som lärde ut en falsk lära om Jesus som Johannes kallar för Antikrist, en Jesus Kristus som inte var sann människa. Man lärde att synd med kroppen var oviktig och något som man inte behövde bekänna eller omvända sig ifrån.

Man har kallat 1Joh för brevet med tre "L" (Life, Light och Love). 1Joh går tillbaka till uppenbarelsen i Jesus Kristus där Jesus är sann Gud och sann människa. Genom Jesus Kristus finns det en gemenskap mellan Gud och hans församling. Guds egenskaper genomsyrar den gemenskapen. Gud är ljus och det innebär att vi ska vandra i ljuset med varandra och Gud. Gud är kärlek och det innebär att vi ska vandra i kärlek med varandra och Gud. Gud är ren och det innebär att vi ska leva i renhet med varandra och Gud. Jesus är själv det eviga livet som vi har i honom.

BAKGRUND TILL JOHANNES ANDRA OCH TREDJE BREV

FÖRFATTARE

Aposteln Johannes är författaren. När man jämför innehåll och uttryck ser man att alla tre breven har samma författare t ex:

Johannes 3:e brev	Johannes 2:a brev	Johannes 1:a brev	Johannesevangeliet
	2Joh 5	1Joh 2:7	Joh 13:34-35
	2Joh 6	1Joh 5:3	Joh 14:23
	2Joh 7	1Joh 4:2-3	
3Joh 1	2Joh 1		
3Joh 13-15	2Joh 12-13		

DATERING

Vi ser att även i dessa brev bemöts en tidig gnosticism. Troligen under samma period som Johannes första brev, ca: 85-95 e Kr.

MOTTAGARE

Evangeliet spreds under denna tid genom kringresande lärare och förkunnare. Dels handlar breven om vikten av att ta emot de lärare som stod för den apostoliska sanningen och dels att varna för irrlärare och framförallt för tidig gnosticism (se bakgrund till Johannes första brev på sidan 2).

Eftersom aposteln Johannes enligt den kristna traditionen var verksam i Efesus under denna period är det rimligt att anta att mottagarna fanns i Mindre Asien. Han nämner också att han skriver kortfattat för att han hoppas kunna hälsa på dem inom en snar framtid (2Joh 12, 3Joh 13-14).

JOHANNES ANDRA BREV

A. HÄLSNING (1-3)

Både Johannes andra och tredje brev har den gamle (eller äldste, *presbyteros*) som författare. Enligt den kristna traditionen blev alla Jesu apostlar martyrer utom Johannes och det är rimligt att han helt enkelt kallade sig själv för "den gamle" på sin ålderdom. Brevet är adresserat till "den utvalda frun" som antingen är en person med troende barn eller en församling, vilket jag lutar åt p.g.a. brevets avslutning: "Din utvalda systems barn hälsar till dig" (13), vilket troligen innebar att en församling hälsade till en annan församling. Precis som i första brevet betonas en gemenskap med Fadern och Sonen i sanning och kärlek.

B. UPPSKATTNING OCH FÖRMANING (4-11)

Gemenskapen fick beröm för att den levde i sanningen och de uppmuntrades att fortsätta leva i en kärleksgemenskap (vers 5-6). Språkbruket liknar det i 1Joh 2:7-11. Johannes varnade för en Antikrist med en typiskt gnostisk lära: "Det finns ju många bedragare som har gått ut i världen, de som inte bekänner att Jesus är Kristus som kommit i köttet. Sådan är Bedragaren, Antikrist." (vers 7, se bakgrundsstudiet). Johannes gick så långt att han varnade dem för att ta emot irrlärarna i sina hem så att de inte blev besmittade av irrläran. Sannolikt innebar uttrycket "att ta emot honom i ert hem", att man också gav irrläraren tillfälle att undervisa i husförsamlingen, precis som andra kristna kringresande lärare och talare.

C. AVSLUTNING

Johannes säger att han hade mycket mer att säga men att han väntar med det eftersom han planerar att själv besöka gemenskapen inom en snar framtid.

JOHANNES TREDJE BREV

Brevet är adresserat från "den gamle" (se inledning till andra brevet) till Gajus, som var en privatperson.

A. HÄLSNING (1-4)

Gajus var tydligen en troende som hade han en bra ekonomisk ställning och kunde ta emot kringresande lärare i sitt hem. Troligen hade också en husförsamling i sitt hem. Johannes tycks ha fått en rapport från en sådan lärare, som berömt Gajus för hans generositet (3-4).

B. UPPMUNTRAN OCH FÖRMANING (5-12)

Johannes uppmuntrade Gajus att fortsätta att ta emot och utrusta det sanna evangeliets lärare (5-6). Johannes sa att de var i predikotjänst för "Namnets skull" (7). Det heliga namnet syftar i Bibeln på Guds namn, alltså Jahveh. Men här syftar "Namnet" på Jesus, han som är en uppenbarelse av Jahveh.

Tydligen fanns det på samma ort en huvudförsamling vars ledare hade tagit emot den gnostiska läran och vänt ryggen till det sanna evangeliets lärare. Johannes sa också att om han personligen skulle komma så skulle han rätta till allt igen: "Om jag kommer ska jag därför påminna om det han gör, hur han sprider elakt förtal om oss. Och han nöjer sig inte med det, utan han vägrar ta emot bröderna, och när andra vill göra det hindrar han dem och driver ut dem ur församlingen." (10).

Slutligen uppmanade Johannes Gajus att ta emot en förkunnare som han själv rekommenderade och som Gajus tydligen inte kände till: "Demetrius har fått ett gott vittnesbörd av alla, även av sanningen själv. Också vi kan vittna om det, och du vet att vårt vittnesbörd är sant." (12). Sanningen, är ett återkommande begrepp i brevet och i denna vers är sanningen en person. Han heter Jesus Kristus och är en uppenbarelse av den sanne Guden (1Joh 5:20, Joh 14:6).

C. AVSLUTNING (13-15)

Precis som i andra brevet så säger Johannes att han hade mycket mer att säga men att han kommer att ta upp det muntligt när han inom en snar framtid kommer på besök.